

Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů formulovaných v RVP ZV a prolíná se s vizí školy a jejími principy a hodnotami.

Dokument obsahuje:

Zaměření školy, naše vize a hodnoty	2
Priority školy ve výchově a vzdělávání	3
Výchovné a vzdělávací strategie	5
Začlenění průřezových témat	7
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	7
Školní program EVVO (Enviromentální vzdělávání, výchova a osvěta)	10
Preventivní program školy	11
Školní program proti šikanování	12
Pravidla pro zařazování žáků do tříd a skupin	13
Nabídka volitelných a nepovinných předmětů	13
Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	14
Kurzy a exkurze	14

Zaměření školy, naše vize a hodnoty

Základní škola ve Slatiňanech usiluje o rozvoj pozitivních a odpovědných vztahů k sobě, ostatním lidem, společnosti a přírodě. Z tohoto důvodu se nazývá náš školní program Škola blízká přírodě a lidem. Tento záměr je podpořen vizí školy. Ta řídí naše přemýšlení, rozhodování a jednání při každodenní práci.

*Představujeme si naši školu jako místo, kde mají děti i dospělí prostor pro **rozvoj své jedinečnosti** i pro **vzájemné obohacování** v klidné atmosféře s **dobrymi vztahy**. Školu, která je **přitažlivá** a klade důraz na **smysluplnost svých kroků** a **vyváženost rozvoje těla, mysli a ducha**.*

Naším cílem je spokojený a odpovědný člověk se zdravým sebevědomím, který zná své silné stránky a chce je využít.

Rozvoj jedinečnosti

Vytváříme příležitosti, kde můžeme objevovat a uplatnit jedinečnost svou, svých spolužáků a kolegů.

Učíme žáky naslouchat a respektovat jedinečnost a hodnotu každého.

Podporujeme rozvoj nadání, tvořivosti a hledání vlastní cesty.

Vzájemné obohacování

Učíme se naslouchat a učit se od druhého (žák ↔ žák, učitel ↔ učitel, žák ↔ učitel).

Poskytujeme a přijímáme zpětnou vazbu.

Posilujeme spolupráci uvnitř školy (1. stupeň, 2. stupeň, ŠD).

Podporujeme a rozvíjíme spolupráci s rodiči, mateřskými školami, spolupracujícími základními a středními školami i místními organizacemi.

Dobré vztahy

Vědomě pracujeme na dobrých vztazích na všech úrovních.

Pracujeme na porozumění naší vizi, našim pravidlům, principům, formám a metodám výuky, kultuře školy.

Učíme žáky i učitele postavit se vědomě ke konfliktním situacím, hledat společné řešení, vést je k vzájemnému respektu.

Vedeme k vzájemné důvěře a bezpečí jsou základy pro dobrý vztah a tedy i dobrou práci.

Pracujeme na zdravém sebepojetí ovlivňujícím vytváření dobrých vztahů.

Nabízíme společné zážitky uvnitř i mimo školu pro vzájemné poznávání a respekt.

Vedeme k otevřenému jednání jako cestě pro partnerský vztah.

Vytváříme prostředí školy, kde je cítit radost a pozitivní myšlení.

Rozvíjíme vztahy k přírodě a životnímu prostředí.

Řídíme se pravidly naší firemní kultury.

Přitažlivost

Snažíme se o to, aby žáky to co a jak učíme bavilo, povzbuzovalo je to k dalšímu učení.

Vedeme k vytváření vnitřní motivace žáků k dosahování osobního maxima a dalšího vzdělávání.

Hledáme nové přístupy a informace, které přinášejí změny ve společnosti, ty se snažíme přinést do školního života.

Vytváříme podnětné, estetické prostředí.

Dáváme možnost volby jako metody vedoucí k rozvoji kritického myšlení a vlastní odpovědnosti.

Smysluplnost svých kroků

Učíme se zvažovat a kriticky přemýšlet nad tím co děláme a proč to děláme.

Vytváříme podněty k výchově aktivního, kriticky myslícího občana.

Dáváme prostor pro sebevzdělávání pedagogů na základě svých cílů na školní rok (POPR) a vize školy.

Co nejvíce propojujeme teorii s praxí.

Učíme žáky stanovovat si cíle.

Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich učení.

Klademe důraz na rozvoj kompetencí; znalosti chápeme jako základ a prostředek k rozvoji kompetencí žáků.

Rozvíjíme všechny hladiny myšlení (Bloomova taxonomie).

Vyváženost rozvoje těla, mysli a ducha

Učíme i venku.

Absolvováním kurzů OSV rozvíjíme jak tělo, mysl, tak i ducha.

Podporujeme sportovní aktivity i nad rámec výuky Tv.

Organizujeme návštěvy divadel, koncertů a výstav.

Nabízíme žákům zapojení do mimoškolních aktivit a možnost reprezentace školy ve sportovních i jiných soutěžích

Priority školy ve výchově a vzdělávání

Při stanovení priorit ve výchově a vzdělávání směřujeme ve svých aktivitách a plánech k naplňování hodnot a principů naší školy zakotvených ve vizi. Umožňujeme žákům i zaměstnancům v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj fyzický, kognitivní, emocionální, sociální a duchovní potenciál.

Čtenářská a pisatelská gramotnost

Usilujeme o to, aby se naši žáci stali zaujatými, nezávislymi a přemýšlivými čtenáři a autory rozmanitých textů (jsme v souladu s vizí projektu Pomáháme školám k úspěchu). Již od první třídy zařazujeme dílny čtení a psaní, rozvoj čtenářských dovedností posilujeme při čtenářských lekcích.

Formativní hodnocení, sebehodnocení a sebeřízení

Vedeme žáky k hledání si své cesty, jak a co z nástrojů učení používat (nejen ve škole), aby se rozvíjeli, a přitom je učení bavilo v kontextu celoživotního učení.

Vedeme žáky k sebeřízení procesu učení. Učí se stanovovat si další cíle. Chceme, aby žák přebíral odpovědnost za své učení.

Motivaci žáků a minimalizování strachu z neúspěchu podporujeme cílenou prací s chybou, pracujeme formativním způsobem.

Vedeme žáky k dovednosti poskytovat i přijímat vrstevnickou zpětnou vazbu opírající se o kritéria hodnocení v bezpečném prostředí.

Učitel se stává průvodcem, který žákům pomáhá objevovat jejich cestu, dává zpětnou vazbu, nabízí příležitosti k učení a na základě potřeb a cílů učení plánuje další kroky. Volíme témata, která se žáků dotýkají a zajímají je. Nadaným žákům nabízíme příležitosti k prohloubení jejich dovedností a znalostí.

Komunikace a kooperace

Učíme žáky vyslechnout názor jiného člověka a respektovat ho. Současně je učíme získávat dovednosti, jak vhodně argumentovat, formulovat svůj názor a odůvodnit ho.

Zařazujeme příležitosti k prezentování podle daných kritérií, jejichž náročnost se postupně zvyšuje.

Vytváříme bezpečné prostředí - žáci se oceňují, umí vhodným způsobem požádat o pomoc či radu, nezesměšňují chyby druhých.

Poskytujeme příležitosti ke kooperativnímu učení a práci ve skupinách či dvojicích, čímž žáci získávají příležitost komunikovat, vzájemně se učit a řešit problémové situace.

Wellbeing

Uvědoměle pečujeme na všech úrovních o prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře a bezpečně, navazují funkční vztahy a mohou rozvíjet svůj potenciál. Indikátory tohoto prostředí je stav, kdy se žáci (i učitelé) těší do školy, škola a učení jim dává smysl, cítí se ve škole bezpečně, vnímají, že jsou respektováni, ve škole vítáni, mají ve škole přátele, kteří jim pomohou, baví je učení a mají dostatek pohybu a všestranného rozvoje mysli, těla a ducha.

Pro dosažení tohoto ideálního stavu pečujeme vědomě o hodnoty školy, které určují kulturu prostředí, ve kterém se žáci učí a zaměstnanci pracují.

Učitel se zajímá o žáky, vytváří vztah postavený na vzájemné důvěře a respektu. Sdělujeme otázky smyslu a svá vysoká očekávání. Otevíráme téma emocí, reflektujeme je vnímáme emoce jako součást lidského prožívání. Podporujeme vznik dobrých vztahů mezi žáky a respektujícího chování k sobě navzájem. Vytváříme příležitosti k zvyšování odolnosti umožňující zvládat nepříznivé situace a konflikty ve vztazích. Otevíráme témata hodnot a etických principů, pracujeme na zdravém sebehodnocení a uvědomění si svých silných stránek, vlastních zdrojů a dalších příležitostí k rozvoji. Vtahujeme žáky do porozumění vize školy a jejich hodnot a plánování rozvoje školy. Reflektujeme s žáky pravidelně naši výuku. Zabýváme se tématy zdravého životního stylu a prostředí.

Mezi naše tradice, které podporují wellbeing patří například návštěva předškoláčků na prvním stupni, vstřícné, přitažlivé a osobní nastavení zápisu do prvních tříd, kurzy zaměřené na rozvoj osobnostně sociálních témat, která pomáhají různým osobnostem žít zdravé vztahy, ve zdravém prostředí s možností poznávat své silné stránky důležité pro sebe, ale i pro užitečnost v kolektivu. Při přechodu z prvního na druhý stupeň myslíme na adaptaci na nového třídního a nové spolužáky z okolních obcí. V 5. třídě zařizujeme párovou výuku pro budoucího třídního učitele. Cílem je poznat se s žáky, jejich pravidly, rituály, aby přestup na 2. stupeň nebyl pro žáky tak náročný. V 1. a 6. ročníku pořádáme adaptační kurz. Na druhém stupni máme pevně v rozvrhu třídnické hodiny a v 6. třídě předmět OSV. Podporujeme přátelské vztahy a spolupráci mezi prvním a druhým stupněm formou akcí mezi partnerskými třídami, přivítání prvňáčků šestáky, společným čtenářským dnem, atd.

V rovině pedagogů podporujeme osobní růst každého v podobě plánování jejich osobního rozvoje prostřednictvím tzv. POPRů - plánů osobního pedagogického rozvoje, volby vzdělávání v oblastech, které podporují jejich rozvoj, vizi školy a dávají jim smysl. Společným vzděláváním podporujeme oblasti, které napomáhají jednotnosti pedagogických náhledů a přístupů a sjednocují společný jazyk. Tyto principy dávají bezpečí jak učitelům, tak především žákům. Pracujeme na zvyšování učící se profesionality, cíleně zařizujeme příležitosti, kdy se učíme od sebe navzájem (setkávání s cílem předávání zkušeností, společné učení se v učících se skupinách, párová výuka). Dáváme pedagogům důvěru v individuální a autentický způsob výuky při zachování jednotného směřování školy, podporovaných principů a rozvojových záměrů školy. Dbáme na to, aby se udrželo prostředí, kde se kdokoli může na kohokoli obrátit s prosbou o pomoc a kolegiální spolupráci. Chybu vnímáme jako důležitou součást procesu učení. Jako základ pro vznik profesní spolupráce je pro nás zařizování neformálních setkávání s cílem podpořit budování dobrých vztahů. Pravidelnou práci s vizí a hodnotami pečujeme o sounáležitost se školou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná. Tvoří základ pro další celoživotní učení, orientaci v každodenním praktickém životě a adaptaci na změny ve světě.

Hlavní společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- respektujeme různé styly učení
- používáme široké spektrum výukových metod, využíváme metod aktivního učení a účelně je střídáme
- pracujeme efektivně s chybami
- vytváříme prostor pro aktivitu žáků
- volíme takové strategie, které vedou k tomu, aby žák vnímal proces svého učení (posun, efektivitu, přínos...)

Kompetence k řešení problému

- zabýváme se otázkami smyslu věcí a dění kolem nás a vytváříme prostor pro to, aby žáci kriticky přemýšleli a navrhovali možná řešení
- vytváříme cvičné problémové situace a vedeme žáky k jejich řešení
- rozvíjíme schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace
- zařazujeme projektové vyučování
- vedeme žáky k vědomí odpovědnosti

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme rétorické dovednosti žáků
- vedeme žáky k dovednosti naslouchat, vyjádřit slušně svůj názor a podložit ho argumenty
- vedeme žáky ke spolupráci, používáme metody kooperativní výuky

Kompetence sociální a personální

- pracujeme pravidelně a systematicky se vztahy
- vedeme žáky k sebehodnocení
- trénujeme žáky v zastávání různých rolí v týmu
- podporujeme rozvoj lídrovských dovedností
- vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví a svůj životní styl
- vedeme žáky k empatii a úctě k sobě, lidem i přírodě

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivnímu občanství diskuzemi a reflektováním aktuálního dění u nás i ve světě
- vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření pravidel a k osobní odpovědnosti za jejich dodržování

- organizujeme exkurze, které umožní žákům poznat významná místa svého regionu i vybraná místa ČR
- vedeme žáky k osobní iniciativě v rámci skupin, tříd, kurzů, exkurzí
- nabízíme žákům zapojení do občanských aktivit v rámci města

Kompetence pracovní

- vytváříme prostor pro manuální a tvořivé činnosti
- vedeme žáky k efektivnímu, bezpečnému a šetrnému používání pomůcek a nástrojů
- zařazujeme projektové vyučování
- vedeme žáky k efektivní práci s časem a k plánování
- vedeme žáky k promyšlené volbě povolání a dalšího studia

Kompetence digitální

- učíme žáky orientovat se v kyberprostoru
- učíme je vyhodnocovat rizika internetové zábavy a manipulace
- vedeme je k tomu, aby využívali digitální nástroje smysluplně, efektivně a užitečně

Podrobné rozpracování rozvoje jednotlivých klíčových kompetencí se nachází v [charakteristice jednotlivých předmětů](#). K rozvoji kompetencí žáků napomáhají také školou organizované kurzy, projekty a exkurze.

Začlenění průřezových témat

Začlenění jednotlivých průřezových témat je uvedeno v učebních osnovách ve vzdělávacím obsahu příslušného předmětu a u rozpisu školních kurzů, projektů a exkurzí. Souhrnný přehled průřezových témat je [přílohou č. 1](#) a [přílohou č. 2](#) této charakteristiky.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných se řídíme platnou legislativou (Vyhláška č.27/2016 Sb. v aktuálním znění 1.1.2021).

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

PLPP - K sepsání plánu pedagogické podpory přistupujeme u žáků, u kterých vnímáme obtíže ve vzdělávání a neprošli diagnostikou v PPP/SPC.

IVP - Individuální vzdělávací plán vypracováváme na základě doporučení PPP/SPC a to nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení

PLPP a IVP sestavuje třídní učitel (v některých případech výchovný poradce nebo speciální pedagog) ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a výchovného poradce nebo speciálního pedagoga. PLPP a IVP má písemnou podobu. Plán stanovuje aktuální prioritní vzdělávací cíl žáka, popisuje konkrétní metody výuky a organizace práce, způsoby ověřování znalostí a dovedností a způsoby hodnocení. Všichni vyučující a asistenti pedagoga daného žáka jsou s plánem seznámeni a k nahlédnutí ho mají k dispozici v dokumentaci žáka v matrice školy. Třídní učitel seznámí s plánem zákonné(ho) zástupce žáka. Výchovný poradce zaznamená do školní matriky datum zahájení poskytování IVP.

Plán je vypracován na max. 1 školní rok. Dle potřeb žáka může být v průběhu upravován. K vyhodnocení dochází min 1x v průběhu a na závěr období.

IVP je minimálně 1x ročně kontrolován školským poradenským zařízením, které doporučení vydalo.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu využita minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje naše škola se školským poradenským zařízením (PPP Chrudim, Pardubice), speciálně pedagogickými centry (Svítání Pardubice, Skuteč), případně dalšími odbornými pracovišti (např. SVP Archa, SVP Pyramida).

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále metodikem prevence, speciálním pedagogem, asistenty pedagoga a v případě, že škola bude mít možnost, tak školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- úsilí o individuální přístup učitele, diferenciaci v nárocích
- používání metod aktivního učení umožňujících diferenciaci a individualizaci
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi

- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- úprava vzdělávacího obsahu zohledňující možnosti žáka (úprava očekávaných výstupů, přizpůsobení výběru učiva)
- možnost účasti v reedukačním dyslektickém kroužku
- podpora a pomoc pedagogického asistenta v některých hodinách (na základě splnění podmínek stanovených obecně platnými předpisy)

Zařazení předmětu speciálně pedagogické péče

Předměty speciálně pedagogické péče budou zařazeny do ŠVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a schválení vedením školy a zařazeny formou dodatku k ŠVP. Ve smyslu reedukační péče je předmět speciálně pedagogické péče poskytován speciálním pedagogem, případně pedagogy na základě doporučení školského pedagogického zařízení.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně stanovení vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

PLPP a IVP sestavuje třídní učitel (v některých případech výchovný poradce nebo speciální pedagog) ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a výchovného poradce nebo speciálního pedagoga na základě doporučení PPP/SPC a to nejpozději do 1 měsíce od

obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP má písemnou podobu. Plán stanovuje aktuální prioritní vzdělávací cíl žáka, popisuje konkrétní metody výuky a

organizace práce, způsoby ověřování znalostí a dovedností a způsoby hodnocení. Všichni vyučující a asistenti pedagoga daného žáka jsou s plánem seznámeni a k nahlédnutí ho mají k dispozici v dokumentaci žáka v matrice školy. Třídní učitel seznámí s plánem zákonného (ho) zástupce žáka. Výchovný poradce zaznamená do školní matriky datum zahájení poskytování IVP.

Plán je vypracován na max. 1 školní rok. Dle potřeb žáka může být v průběhu upravován. K vyhodnocení dochází min 1x v průběhu a na závěr období.

IVP je minimálně 1x ročně kontrolován školským poradenským zařízením, které doporučení vydalo.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále metodikem prevence, speciálním pedagogem, asistenty pedagoga a v případě, že škola bude mít možnost, tak školním psychologem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s odbornými pracovišti. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- individuální přístup učitele, diferenciací v nárocích i nabídce obsahu vzdělávání
- pozorování a cílené vyhledávání nadaných žáků
- zkoumání učebního stylu žáků
- podpora zájmů
- lákání žáků na zajímavý a smysluplný kontext
- promyšlení zadání s ohledem na rozvoj různých úrovní myšlení (Bloomova taxonomie)
- zařazování metody výběru (volba úkolu z nabídky, volba pořadí zadaných úkolů, volitelného či nepovinného předmětu, kroužků...)
- zadání zaměřené na objevování a řešení problémů
- zařazení projektového vyučování
- poskytování promyšlených pracovních listů
- poskytování široké škály materiálů a zdrojů
- posilování pozitivních sociálních vazeb k vrstevníkům
- účast v soutěžích
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy

- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka

Školní program EVVO (Enviromentální vzdělávání, výchova a osvěta)

ŠVP Škola blízká přírodě a lidem 2024 reaguje na naléhavost problematiky ochrany životního prostředí.

Cíle EVVO

Vzdělávací a výchovné cíle

- žák zdůvodní, proč je problematika ochrany životního prostředí naléhavá
- žák vysvětlí, jak se může osobně angažovat ve prospěch ochrany životního prostředí a v rámci svých možností to dělá
- žák si osvojil návyky pro každodenní život, které směřují k omezení zbytečného plýtvání a spotřeby (odpovědné nakládání se zdroji, třídění odpadu, šetrné zacházení s pomůckami...)
- žák navštívil a prozkoumal přírodně zajímavá místa v regionu a v ČR
- žák si osvojil praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě

Rozvojové a organizační cíle školy

- v rámci ŠVP je realizován předmět Environmentální výchova, v 7. třídě ekologicky zaměřený kurz NIKA
- škola vytváří podmínky pro pravidelné třídění odpadu (nádoby na tříděný odpad ve třídách a způsob nakládání s nimi)
- škola realizuje opatření směřující k šetření energií
- škola vytváří podmínky pro fungování přírodní zahrady
- škola vytváří podmínky k častému kontaktu žáků s přírodou (možnost trávení velké přestávky venku, učení se venku, exkurze a kurzy v podnětném prostředí)
- škola se zapojuje do akcí zaměřených na podporu EVVO

Výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO na úrovni školy (podrobněji jsou rozpracovány v jednotlivých předmětech):

- vedeme žáky k efektivní spolupráci ve dvojicích či skupinách při řešení problémů životního prostředí
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s environmentální tematikou a vedeme je k jejich porovnávání a vyhodnocování
- vytváříme situace umožňující hledat různé varianty řešení problému životního prostředí a různé podoby vlastní iniciativy
- část výuky realizujeme v přírodním prostředí
- vedeme žáky k práci s přírodními materiály (např. land art)
- vedeme žáky k prožitkům v přírodě
- pobytem v přírodě rozvíjíme praktické dovednosti pro chování v přírodě
- ve všech školních budovách třídíme odpad a vedeme žáky k důslednosti
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s pomůckami a vybavením školy
- vedeme žáky k šetření energií a vody

- organizujeme vycházky či exkurze za poznáním přírodních a kulturních hodnot v regionu i ČR

Formy realizace EVVO

- samostatným předmětem Environmentální výchova v 7. třídě
- prožitkovým kurzem NIKA zaměřeným na EVVO
- exkurzemi na přírodně a kulturně hodnotná místa
- integrací do jednotlivých předmětů (převážně Při, VI, Př, Z, Vz, Vo, D, Ch... – viz příloha Charakteristiky ŠVP Začlenění průřezových témat a část Učební osnovy)
- učením venku
- zapojením školy do jednorázových akcí EVVO
- osobním příkladem zaměstnanců školy

Preventivní program školy

Celá filozofie Školního vzdělávacího programu Škola blízká přírodě a lidem 2024 je postavena na systematických a podnětných činnostech při výchově a vzdělávání.

Problematika prevence sociálně patologických jevů je i součástí výuky v některých předmětech.

Preventivní program školy sestavuje metodik prevence ve spolupráci se školním poradenským zařízením na základě vyhodnocení předchozího školního roku, rozhovorů s učiteli a vedením školy a aktuálních problémů.

Dlouhodobé cíle

- smysluplným vzdělávacím obsahem i formou práce školy podněcovat žáky nejen k proniknutí do jednotlivých oborů, nýbrž vyprovokovat v nich otázky týkající se zodpovědnosti za své vzdělávání, zdraví, vztahy a rovněž otázky týkající se přemýšlení o smyslu a cíli svého života
- snížit výskyt šikany na minimum
- naučit žáky vážit si majetku svého i cizího, zejména v prostředí, ve kterém se pohybují (snížit projevy vandalismu na minimum)
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu (snížit na minimum potřebu žáků užívat návykové látky)
- rozvojem kritického myšlení snižovat riziko závislosti na politickém a náboženském extremismu
- realizovat kurzy osobnostní a sociální výchovy a sportovních prožitkových kurzů pro různé věkové kategorie žáků
- nabízet smysluplné podněty pro trávení volného času (spoluprací s různými sportovními oddíly, organizacemi a spolky a jejich propagací) a tím snižovat riziko vzniku závislostního chování
- přizpůsobit nároky a formy práce dětem ze sociálně, ekonomicky či jinak znevýhodněného prostředí (minority, cizinci) tak, aby měly šanci uspět
- vzdělávat učitelský sbor v oblasti prevence sociálně – patologických jevů

Krátkodobé cíle jsou stanoveny vždy počátkem nového školního roku v preventivním programu a soustřeďují se na vybranou oblast prevence a aktuální problémy.

Reálným uskutečňováním Školního preventivního programu se rozumí zejména:

- stanovení priorit pro daný školní rok
- realizace kurzů OSV stanovených ŠVP
- realizace sportovních prožitkových kurzů stanovených ŠVP
- realizace Programu proti šikanování
- naplňování očekávaných výstupů u předmětů, ve kterých se pracuje s tématy primární prevence
- týmová spolupráce sboru
- eliminace přístupů ve vzájemné komunikaci, které vytvářejí stres a dusno
- diferenciaci v metodách i nárocích
- realizace doprovodných akcí (besedy, přednášky,...)

Sít' kurzů zaměřených na osobnostně – sociální výchovu je součástí ŠVP v části [Kurzy a exkurze](#).

Školní program proti šikanování

se zaměřuje na systematickou práci se vztahy, pomáhá vytvářet prostředí, ve kterém se šikaně nedaří. Pokud se i přesto šikana ve školním prostředí objeví, nabízí postupy řešení. [Program proti šikanování](#) je samostatnou přílohou (č.3) Charakteristiky ŠVP. Naši pedagogičtí pracovníci prošli kurzem Minimalizace šikany a je naší prioritou, abychom toto vzdělání umožnili i nově přichozím členům týmu.

Pravidla pro zařazování žáků do tříd a skupin

1. třídy

Při rozdělování žáků do 1. tříd vycházíme z následujících kritérií:

- přiměřeně vyvážený počet žáků ve třídách (chlapců, děvčat i celkový počet)
- zohlednění kamarádkých vazeb mezi dětmi
- zohlednění přání rodičů a dětí
- zohlednění zkušeností učitelek MŠ

V případě neshody má konečné slovo vedení školy.

Přichozí žáci v průběhu školní docházky

Při zařazování nově přichozících žáků vycházíme z následujících kritérií:

- počet žáků ve třídě
- momentální stav třídy týkající se dynamiky třídního kolektivu a sociálních vztahů
- přání rodičů a dítěte

V případě neshody má konečné slovo vedení školy.

Rozdělení do skupin (jazyky, volitelné předměty)

1. cizí jazyk (Aj)

O rozdělení žáků do jednotlivých skupin rozhodují vyučující, případně ředitel školy. Kritériem je efektivita práce skupiny.

2. cizí jazyk (Nj, Fj), volitelné předměty

Žáci si vybírají 2. cizí jazyk a volitelný předmět dle svého zájmu. Minimální počet žáků pro otevření příslušné skupiny vychází z obecně platných předpisů a ekonomických možností školy. Pokud se předmět vyučuje ve více skupinách, rozhodují o zařazení žáka do skupiny vyučující, případně ředitel školy. Hlavním kritériem je efektivita práce skupiny.

Přeřazení žáka ze třídy či skupiny do jiné

Zejména v případě opakovaných porušení pravidel či ze závažných důvodů v oblasti prevence sociálně patologických jevů může ředitel po projednání v pedagogické radě rozhodnout o přeřazení žáka do jiné třídy či skupiny. Tuto skutečnost projedná také se zákonnými zástupci žáka.

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů

Škola nabízí dle možností žákům volitelné předměty, které svým obsahem umožňují zvolit si předmět podle svého zaměření a zájmu a naplňují hodnoty naší školy. Přehled jednotlivých volitelných předmětů se nachází v kapitole [Poznámky k učebnímu plánu](#).

Škola nabízí žákům možnost navštěvovat dle personálních možností školy nepovinný předmět Římskokatolické náboženství.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Nacházejí se v kapitole [Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků](#).

Kurzy a exkurze

Nedílnou součástí života naší školy je realizování akcí tříd formou kurzů a exkurzí. Hlavním cílem kurzů je naplňování cílů průřezového tématu Osobnostně sociální výchova. V 7. a 9. se přidávají ještě specifické znalostní a dovednostní cíle související se zaměřením kurzu. Exkurze na 1. stupni nejčastěji probíhají formou výjezdu třídy nebo ročníku a jsou plánovány s ohledem na výukovou náplň daného ročníku nebo aktuální situaci. Na 2. stupni organizujeme exkurzní dny, které jsou nejčastěji dvoudenní, jeden den výjezd a druhý den zpracování a reflexe, případně jiné aktivity spojené s proběhlou exkurzí (např. čtenářské či pisatelské). Jako velmi přínosné pro podporu školního klimatu vnímáme to, že se ve skupinách mísí žáci napříč celým druhým stupněm. Věříme, že vzájemné poznávání všech žáků školy (nejen spolužáků jedné třídy), může mít z hlediska minimalizace šikany preventivní charakter.

Kurzy - 1.stupeň

V každém ročníku 1. stupně je realizován několikadenní kurz osobnostně sociální výchovy. Délku kurzu a místo pobytu určuje třídní učitel/ka dle nastavení třídy. V prvním ročníku může mít kurz podobu pouze jednodenní akce (či dvoudenní s přespáním ve škole), v ostatních ročnících se nejčastěji jedná o 5 denní výjezd. Kromě tréninku sociálních dovedností vycházejících z průřezového tématu OSV (přehled viz tabulka níže) je důraz kladen také na pobyt v přírodě, sportovní aktivity a aktivity podporující budování dobrých vztahů ve třídě.

Ročník	Tematické okruhy OSV
1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace
2.	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
3.	<ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - kreativita - komunikace - kooperace a kompetice
4.	<ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika - řešení problému a rozhodovací dovednosti - komunikace - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena
5.	<ul style="list-style-type: none"> - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - hodnoty, postoje, praktická etika - řešení problému a rozhodovací dovednosti

Exkurze 1. stupeň

Ve školním roce probíhají exkurze jako další forma učení podle výukových cílů jednotlivých předmětů a aktuální nabídky.

Kurzy 2. stupeň

V každém ročníku 2. stupně je realizován několikadenní kurz podporující rozvoj kompetencí žáků. Kromě tréninku sociálních dovedností stanovených v průřezovém tématu OSV je důraz kladen také na pobyt v přírodě, sportovní aktivity a aktivity podporující budování dobrých vztahů ve třídě.

Ročník	název	cíl / témata	realizace
6.	Cesta ke hvězdám - adaptační kurz	Podpora dobrých vztahů, vzájemného poznávání v nově vzniklém kolektivu (příchod žáků z okolních škol) i soužití s novými třídními učiteli. Program je zaměřený na posílení kooperativních a komunikačních dovedností,	<ul style="list-style-type: none"> - forma 2-3 denního kurzu - hry, techniky a činnosti zaměřené na osobnostní a sociální výchovu - rozvoj schopnosti poznávání (hry na smyslové poznávání, pozornost a soustředění, úkoly k řešení problémů)

		budování důvěry a vzájemného respektu. Tematicky je zaměřen na nastartování projektu Vesmír.	
7.	NIKA- přírodovědný kurz	Odkrývání souvislostí mezi způsobem života člověka a vznikem a prohlubováním ekologických problémů	- forma 3 denního kurzu - pozorování a zkoumání přírody, hledání souvislostí, sítě vztahů a závislostí - prožitkové činnosti v přírodě
8.	Otevři oči	Prevence šikany. Uvědomit si, že každý jsme jiný a jinakost není důvodem k ubližování. Pochopit k čemu dlouhodobé ubližování může vést a jak se vědomě bránit a zabránit ubližování. Podpořit dobré vztahy a důvěru ve třídě.	- forma 2-3 denního kurzu - techniky rozvoje sociálních vztahů ve skupině - hry, scénky, simulace a další činnosti - skupinové aktivity - seberozvojové aktivity
9.	Na vlastní oči	Rozvoj mediálních a komunikativních kompetencí, mediální gramotnosti. Funkce a role médií ve společnosti.	- forma 2-3 denního kurzu - propojení se slohovou a komunikační výchovou - poznání různých médií - zkoumání, rozbor a vytváření mediálních sdělení (např. reklama, anketa, zpravodajský pořad) - manipulativní techniky a jejich nebezpečí - prezentace tvůrčí práce žáků

Začlenění průřezových témat do kurzů

Na všech kurzech 2. stupně jsou realizována vybraná průřezová témata minimálně v následujícím rozsahu:

Cesta ke hvězdám

Je začleněn tematický okruh průřezového tématu OSV Komunikace s důrazem na korekci rétorických nedostatků při prezentaci.

Nika

Je začleněno průřezové téma Environmentální výchova v tomto minimálním rozsahu:

Ekosystémy: součástí kurzu je program na pochopení sítě vztahů v ekosystému.

Lidské aktivity a životní prostředí: součástí kurzu je simulační hra o využití území z pohledu ochránců přírody, podnikatelů, atd.

Kooperace a kompetice: zadáváním úkolů do skupin rozvíjejí žáci schopnost spolupráce. Jsou vedeni k respektování pravidel kooperativní výuky.

Otevři oči

Dochází k hlubšímu rozpracování tematického okruhu Mezilidské vztahy a Hodnoty, postoje, praktická etika – rozvoj empatie zařazováním činností, při nichž jsou účastníci vedeni k přemýšlení, jak se cítí druhí. Metodami kritického myšlení (volné psaní, životabáseň, řízené čtení příběhu, divadlo Forum atd.) si žáci ujasňují své vlastní hodnoty a postoje a diskutují o nich.

Na vlastní oči

Je rozpracováno průřezové téma Mediální výchova.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: žáci porovnají různá mediální sdělení, poznávají informativní, reklamní a zábavná sdělení.

Stavba mediálních sdělení: žáci analyzují mediální sdělení po formální i obsahové stránce.

Fungování a vliv médií ve společnosti: žáci se zvolenou formou vyjádří k vlivu médií na každodenní život a diskutují o svých myšlenkách.

Tvorba mediálního sdělení: žáci použijí vhodné výrazové prostředky při tvorbě vlastních mediálních sdělení (např. reklama, zpravodajství či novinový článek).

Práce v realizačním týmu: žáci pracují na tvorbě mediálního sdělení ve skupině.

Sportovní kurzy 2. stupeň

Třída	Téma	Charakteristika	Závaznost
6.	Kurz sportů v přírodě a sportovních her	třídenní sportovní kurz	volitelný kurz
7.	Základní lyžařský výcvikový kurz	základy běžeckého a sjezdového lyžování	volitelný kurz
8.	Zimní sportovní kurz	sjezdové lyžování, základy snowboardingu	volitelný kurz
9.	Vodácký kurz	základy vodáctví a pobytu v přírodě	volitelný kurz

Na všech sportovních kurzech realizujeme tematické okruhy **OSV**:

Sebepoznání a sebepojetí: já jako zdroj informací o mně, druhí jako zdroj informací o mně. Žáci si vlastním prožitkem při různých sportovních činnostech a následujícím rozбором uvědomují informace o sobě.

Seberegulace a sebeorganizace: součástí všech sportovních kurzů je navozování náročnějších situací s následným rozбором a tím cvičení sebeovládání a pěstování vůle a odpovědnosti za svůj přístup.

Exkurze 2. stupeň

Každý školní rok proběhne exkurzní den, při kterém si žáci vybírají tematickou exkurzi napříč ročníky. Druhý den pak zpracovávají a prezentují výstupy z těchto exkurzí nebo pracují při čtenářské či pisatelské lekci na tématu, který souvisí s danou oblastí.

Ve školním roce probíhají exkurze jako další forma učení podle výukových cílů jednotlivých předmětů a aktuální nabídky.

Přílohy - k nahlédnutí jsou v budově 2. stupně vedle sborovny nebo v ředitelně školy

- Příloha č. 1 Začlenění průřezových témat 1. st
- Příloha č. 2 Začlenění průřezových témat 2. st
- Příloha č. 3 Školní program proti šikanování